AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 21.4.2009
COM(2009) 183 végleges

Javaslat:

A TANÁCS HATÁROZATA

a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő különös intézkedés bevezetésének az Egyesült Királyság részére történő engedélyezéséről szóló 2007/250/EK tanácsi határozat módosításáról

(csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

(előterjesztő: a Bizottság)

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv[1] (a továbbiakban: héa-irányelv) 395. cikke értelmében a Tanács a Bizottság javaslata alapján, egyhangúlag eljárva bármelyik tagállamot felhatalmazhatja arra, hogy az említett irányelvben foglaltaktól eltérő különös intézkedéseket alkalmazzon a hozzáadottérték-adó (héa) beszedésének egyszerűsítésére vagy az adócsalás és adókikerülés egyes típusainak megakadályozására.

A Bizottság Főtitkárságán 2008. július 28-án iktatott levelében az Egyesült Királyság a korábban a 2007. április 16-i 2007/250/EK tanácsi határozattal[2] engedélyezett eltérő intézkedés meghosszabbítását kérelmezte.

A héa-irányelv 395. cikke (2) bekezdésének megfelelően a Bizottság 2009. március 17-én kelt levelében tájékoztatta a többi tagállamot az Egyesült Királyság kérelméről. A Bizottság 2009. március 20-én kelt levelében értesítette az Egyesült Királyságot arról, hogy birtokában van a kérelem alábbiak szerinti elbírálásához szükséges valamennyi információnak.

A 2007/250/EK tanácsi határozat 2009. április 30-ig fordított adózási mechanizmus alkalmazását engedélyezte az Egyesült Királyság részére mobiltelefonok és integrált áramkörű eszközök értékesítésének egyes esetei tekintetében, feltéve, hogy az adóalap 5 000 angol font vagy ennél több volt. Ennek alapján az az adóalany vált a termékértékesítés után a héa megfizetésére kötelezett személlyé, akinek részére a terméket értékesítették. Ennek következtében az eladó – amennyiben a vevő héa szempontjából adóalanynak minősült – nem számított fel héa-t a vevőnek. A vevő, amennyiben teljes adólevonási joggal rendelkezett, egyszerre vallotta be és vonta le a termékértékesítést terhelő héa-t; így nem került sor tényleges héa-fizetésre a kincstár részére. Így ténylegesen a nem adóalany vevők részére értékesítő kiskereskedő fizette meg a kincstárnak a héa teljes összegét. Ez az állapot eltért az általános, megosztott héa-fizetési rendszertől, amelynek keretében a láncban minden (levonási joggal rendelkező) adóalany a héa teljes összegének azon részét fizeti meg a kincstár részére, amely a vevőtől kapott héa összege és az eladónak fizetett héa összege közötti különbségnek felel meg.

Ezt az eltérést az Egyesült Királyság az olyan eladók által elkövetett adócsalás elleni küzdelem céljából kérte, akik az általános rendszerben héa-t számolnak fel, majd eltűnnek anélkül, hogy az esedékes héa-t megfizetnék, azonban a levonásra jogosító érvényes számlát adnak a vevőnek. Ebből a közösségen belüli, „eltűnő kereskedő” útján elkövetett csalás (Missing Trader Intra-Community fraud, MTIC) alakult ki, amely a héa-rendszer azon jellemzőjével élt vissza, amelynek alapján a feladási tagállamban adómentes a másik tagállamban adóalany vevők részére történő

[1] HL L 347., 2006.12.11., 1. o.
[2] HL L 109., 2007.4.26., 42. o.

termékértékesítés, sőt, ún. körhintacsalás is kialakult, amelynek során a termékek többször is köröznek az egyes tagállamok között.

Ezekre az előzményekre tekintettel és e probléma Egyesült Királyságban mutatkozó történeti súlyosságának igazolása után engedélyezték az eltérést a fordított adózási eljárás alkalmazására, 5 000 angol fontos értékhatár megállapításával és a csalással leginkább érintett, korlátozott számú termék vonatkozásában, megkísérelve ezzel a lehetséges eltűnő kereskedők csalási lehetőségeinek kiküszöbölését, mivel így héa nem kerül felszámításra.

Az eltérést azonban, amely meghatározott típusú adókijátszás vagy csalás megelőzésére irányult, és amely a megfeleléssel kapcsolatos további terhekhez vezetett, számos feltételhez kötötték és csak rövid időtartamra engedélyezték, mivel a 2007/250/EK tanácsi határozat (8) preambulumbekezdése szerint nem volt biztossággal megállapítható, hogy az intézkedés célkitűzései megvalósulnak-e.

Felmerült a kérdés, az intézkedés nem jár-e olyan hatással a csalásra, hogy az más termékek vagy a kiskereskedelmi szint felé tolódik el. E tekintetben a tanácsi határozat megfelelő ellenőrzési és jelentéstételi kötelezettségek bevezetésére kötelezte az Egyesült Királyságot annak érdekében, hogy rendelkezésre álljanak a szükséges információk, valamint kötelezte arra, hogy tájékoztassa a Bizottságot ezekről a különös intézkedésekről, valamint az eltérés működésének megfigyeléséről és átfogó értékeléséről. Emellett kétségek álltak fenn a tekintetben, nem jár-e olyan hatással az intézkedés, hogy a csalás más tagállamokba helyeződik át, vagyis az intézkedésnek a belső piacon a héa-rendszer működésére gyakorolt hatását illetően. Ezt a hatást megfelelő módon értékelni kellett.

Ezzel összefüggésben az Egyesült Királyságnak 2009. március 31-ig az érintett intézkedések működésének átfogó értékeléséről is jelentést kellett benyújtania a Bizottsághoz, különös tekintettel az intézkedések hatékonyságára és az adókijátszás más termékek vagy a kiskereskedelmi szint felé való eltolódásának bármilyen jelére.

Az Egyesült Királyság az eltérés meghosszabbítása iránti kérelme benyújtásakor azonban nem volt abban a helyzetben, hogy a szükséges információkkal és indoklással tudott volna szolgálni, így különösen nem tudta megjelölni, hogy az eltérés az érintett termékek tekintetében milyen mértékben járulhatott hozzá az eltűnő kereskedő típusú vagy a körhintacsalások csökkenéséhez. Valójában az ilyen csalások számának jelentős csökkenése már a fordított adózás bevezetése előtt megfigyelhető volt. A kiskereskedelmi ágazatra vagy más tagállamra történő eltolódás érdemi értékelése mindeddig szintén hiányzik, ugyanakkor nem vitatott, hogy az Egyesült Királyság számára 2009. március 31-ét tűzték ki a jelentés benyújtásának határidejeként. A Bizottság véleménye szerint a jelentést valamennyi tagállam számára hozzáférhetővé kell tenni.

Az Egyesült Királyság arra hivatkozott, több időre lenne szükség, hogy – a héa-rendszert a csalás elleni küzdelem érdekében módosító esetleges intézkedésekről szóló bizottsági közleményben[3] már kifejtett elméleti érveken túlmenően – jobban tudja értékelni az intézkedés sikerességét az eltűnő kereskedő típusú és a

[3] COM(2008) 109 végleges, 2008.2.22.

körhintacsalások elleni küzdelemben. Az Egyesült Királyság nem javasolt olyan értékelési szempontokat, amelyek alátámasztanák ezt az állítást. Meg kell jegyezni azonban, hogy az előző eltérésre vonatkozó eredeti javaslatában[4] a Bizottság az eltérés befejező időpontjaként 2009. december 31-ét javasolta, a Tanács azonban – mivel esetleges negatív hatása miatt le kívánta rövidíteni az eltérés alkalmazási idejét – végül egyhangúlag 2009. április 30-át fogadta el befejező időpontként.

Annak érdekében, hogy végső lehetőséget biztosítson az Egyesült Királyságnak arra, hogy jobban meg tudja indokolni a jelenlegi eltérés meghosszabbítására vonatkozó kérelmét, a Bizottság meg kívánta ismételni eredeti javaslatát, vagyis az intézkedés 2009. december 31-ig történő meghosszabbítását javasolta volna. A 2009. március 10-i Gazdasági és Pénzügyi Tanács azonban politikai megegyezésre jutott arról, hogy a jelenlegi eltérést még az év végénél is későbbi időpontig hosszabbítja meg, és végül két éves, 2011. április 30-ig terjedő hosszabbításról állapodtak meg.

Ez a meghosszabbítás nem tekinthető úgy, hogy az az intézkedés bármely további meghosszabbításához alapul szolgálna, mivel az intézkedés idővel így szinte állandóvá válna. A Bizottság azonban kész megvizsgálni egy kísérleti projekt engedélyezésének lehetőségét, amelynek keretében a héa-irányelv ilyen módosítására irányuló jogalkotási javaslat alapján bármely érdekelt tagállam – így az Egyesült Királyság is – hasonlóképpen célzott módon alkalmazhatná a fordított adózási mechanizmust. Az intézkedés hatásainak bizonytalanságára, valamint arra tekintettel, hogy az a héa-rendszer egyik alapelvétől – a megosztott megfizetéstől – való eltérést jelent, a héa-rendszert a csalás elleni küzdelem érdekében módosító lehetséges intézkedésekről szóló bizottsági közleményben[5] foglalt elvekkel összhangban középtávon az egyetlen lehetőségnek az tűnik, hogy külön jogalapot teremtsünk e kísérleti projekt számára. Előre meghatározott értékelési szempontokkal egy ilyen kísérleti projekt biztosíthatná az egyes ágazatokra célzottan alkalmazott fordított adózás hasznosságának és arányosságának mindeddig hiányzó értékelését. Mindazonáltal a közelgő európai parlamenti választásokra tekintettel 2009 vége előtt nem lehetne ilyen javaslatot elfogadtatni a Tanácsban, ami az intézkedés alkalmazása tekintetében joghézaghoz vezethetne az Egyesült Királyságban. Ezek a nagyon kivételes ténybeli körülmények további indokot szolgáltatnak a határidő 2011. április 30-ig történő meghosszabbításához, kivéve, ha a fent említett irányelvre vonatkozó javaslatot korábban elfogadják.

2. KONZULTÁCIÓ AZ ÉRDEKELTEKKEL ÉS HATÁSVIZSGÁLAT

Konzultációra vagy külső szakértők bevonására nem volt szükség.

A 2007/250/EK tanácsi határozat meghosszabbításának célja a héa-csalás és -kijátszás megakadályozása, és pozitív hatással lehet a héa-bevételekre az Egyesült Királyságban. Az eltérés előző alkalmazási időszaka alatt azonban az Egyesült Királyság nem tudta egyértelműen igazolni, hogy az eltérés következtében az ilyen csalások megszűntek vagy ritkábbak lettek. A rövid időre történő meghosszabbítás lehetővé teszi a meghosszabbítás iránti kérelem megfelelő indokolását.

---

4 COM(2006) 555 végleges, 2006.9.28.
5 COM(2008) 109 végleges, 2008.2.22.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

A határozat a héa-irányelv 193. cikkétől eltérő különös intézkedés bevezetésének az Egyesült Királyság részére történő engedélyezéséről szóló 2007/250/EK tanácsi határozatot módosítja a fordított adózási mechanizmusnak a mobiltelefonok és integrált áramkörű eszközök belföldi értékesítésében való alkalmazása tekintetében.

E határozat alapja a héa-irányelv 395. cikke.

A határozat tárgya engedély megadása egy tagállam számára annak saját kérelmére, és nem jelent semminemű kötelezettséget.

A szigorú időbeli korlátozásra tekintettel a különleges intézkedés a kitűzött céllal arányosnak tűnik.

A héa-irányelv 395. cikke értelmében a hozzáadottérték-adóra vonatkozó közös szabályoktól kizárólag abban az esetben lehet eltérni, ha arra a Tanács a Bizottság javaslata alapján egyhangúlag felhatalmazást ad. A Tanács határozata az egyetlen megfelelő eszköz, mivel címzettje egy adott tagállam is lehet.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslatnak nincsenek a közösségi költségvetést érintő negatív vonzatai.

5. KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK

A javaslat a 2007/250/EK tanácsi határozatban foglalt megszüntetésre vonatkozó rendelkezést módosítja.

Javaslat:

A TANÁCS HATÁROZATA

a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő különös intézkedés bevezetésének az Egyesült Királyság részére történő engedélyezéséről szóló 2007/250/EK tanácsi határozat módosításáról

(csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelvre[6] és különösen annak 395. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára[7],

mivel:

(1) Az Egyesült Királyság a Bizottság Főtitkársága által 2008. július 28-án iktatott levelében engedélyt kért arra, hogy továbbra is alkalmazhassa a 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől – az adóhatósággal szemben a hozzáadottérték-adó (héa) megfizetésére kötelezett személy tekintetében – eltérő, és korábban a 2007. április 16-i 2007/250/EK tanácsi határozattal[8] engedélyezett különös intézkedést.

(2) A 2006/112/EK irányelv 395. cikke (2) bekezdésének megfelelően a Bizottság 2009. március 17-én kelt levelében tájékoztatta a többi tagállamot az Egyesült Királyság kérelméről. A Bizottság 2009. március 20-én kelt levelében értesítette az Egyesült Királyságot arról, hogy birtokában van a kérelem elbírálásához szükségesnek ítélt valamennyi információnak.

(3) A 2006/112/EK irányelv 193. cikke alapján a hozzáadottérték-adó megfizetésére kötelezett személy az árukat értékesítő adóalany. A jelenlegi eltérő intézkedés lehetővé tette az Egyesült Királyság számára, hogy meghatározott feltételek mellett fordított adózási mechanizmust alkalmazzon, amelynek következtében a mobiltelefonok és integrált áramkörű eszközök értékesítésének egyes eseteiben a héa megfizetéséért való felelősség átszállt arra az adóalanyra, akinek részére a termékértékesítés történt, feltéve, hogy a termékértékesítésre vonatkozó adóalap 5 000 angol font vagy ennél több volt.

---

6 HL L 347., 2006.12.11., 1. o.
7 HL C […]., […], […]. o.
8 HL L 109., 2007.4.26., 42. o.

(4) Az eltérő intézkedés célja az volt, hogy az adókijátszás egyes agresszív formáit kezelje, különösen az ún. „körhintacsalásokat”, amelyek keretében a termékeket többször is értékesítik anélkül, hogy a héa-t az adóhatóságoknak befizetnék, a vevőknek azonban a héa levonására jogosító érvényes számlát adnak. A fordított adózás alkalmazása, amelynek alapján a vevő ténylegesen nem fizetne héa-t az eladó részére, kiküszöbölné az adókijátszás e formájára való lehetőséget.

(5) Mivel az eltérésre vonatkozó javaslat előterjesztésének időpontjában nem lehetett megállapítani, hogy a célkitűzések megvalósulnak és nem alakul ki negatív hatás, csupán rövid időszakot engedélyeztek az eltérés alkalmazására. Ezzel összefüggésben az Egyesült Királyság még nem állapította meg, hogy a jelenlegi rendszer ténylegesen lehetővé tette-e az adókijátszás e formáinak megelőzését. Emellett az Egyesült Királyságnak nehézségei vannak az intézkedés működésének átfogó értékelésére vonatkozó kötelezettség teljesítését illetően, nevezetesen az adókijátszás más termékek vagy a kiskereskedelmi szint felé történő esetleges eltolódása, valamint az intézkedés által a belső piac működésére gyakorolt hatás tekintetében.

(6) A Bizottság megérti, hogy az Egyesült Királyság még nincs abban a helyzetben, hogy a szükséges információkat be tudná nyújtani, és hogy több időre van szüksége ahhoz, hogy az eredeti eltérés meghosszabbítása iránti kérelmét megfelelően indokolni tudja.

(7) A 2007/250/EK tanácsi határozatra vonatkozó eredeti javaslatában[9] a Bizottság az eltérés lejárati idejeként 2009. december 31-ét javasolta, amelyet a Tanács 2009. április 30-ára módosított, így a Bizottság számára elfogadható az intézkedés ezen időpontig történő meghosszabbítása. A 2009. március 10-i Gazdasági és Pénzügyi Tanács azonban megállapodott arról, hogy az Egyesült Királyság számára engedélyezett eltérést két évre kell meghosszabbítani.

(8) A héa-csalásnak az Egyesült Királyságban mutatkozó nyilvánvaló súlyosságára tekintettel, amelyet az Egyesült Királyság eredeti kérelmével benyújtott információk is alátámasztanak, az intézkedés arányos marad, mivel meghosszabbítása ésszerű időtartamra korlátozódik, és nem képezi alapját egy általánosított fordított adózási rendszerre irányuló intézkedésnek, valamint nem jelenti ezen eltérés tartósabb alkalmazásának kezdetét.

(9) A héa-rendszert a csalás elleni küzdelem érdekében módosító lehetséges intézkedésekről szóló bizottsági közleményre[10] figyelemmel, valamint tekintettel arra, hogy a gyakorlatban az ilyen intézkedések között szerepelhet a 2006/112/EK irányelv módosítására vonatkozó olyan bizottsági javaslat, amely minden tagállam számára elérhető kísérleti projekt bevezetésére irányul, indokolt, hogy e határozat hatályát veszítse, ha az eltérés előre megállapított befejező időpontja előtt ilyen intézkedés lép hatályba.

(10) Az eltérés nincs kedvezőtlen hatással a Közösség héa-ból származó saját forrásaira,

---

[9] COM (2006) 555 végleges, 2006.9.28.

[10] COM(2008) 109 végleges, 2008.2.22.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2007/250/EK tanácsi határozat 4. cikke helyébe a következő szöveg lép:

Ez a határozat 2011. április 30-án, vagy a 2006/112/EK irányelv azon módosítása hatályba lépésének napján hatályát veszti, amely az ilyen intézkedést kísérleti projekt formájában engedélyezi.

2. cikk

Ennek a határozatnak Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága a címzettje.

Kelt Brüsszelben, …-án/-én.

a Tanács részéről
az elnök